

27. 2. 2006

ID: 38893

Právo podat odvolání

Účastníkovi přísluší podat odvolání i v případech, bylo-li účastníkovi přisouzeno více než se domáhal, aniž šlo o případ, kde soud není vázán návrhem.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 22 Cdo 2637/2003, ze dne 22.4.2004)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně M. M., zastoupené advokátem, proti žalovaným: 1) V. H., a 2) Z. H., zastoupeným advokátem, o úpravu užívání společné věci a vyklizení místností, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 13 C 127/99, o dovolání žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. května 2003, č. j. 16 Co 242/2003-88, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. května 2003, č. j. 16 Co 242/2003-88, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 8 (dále „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 7. března 2000, č. j. 13 C 127/99-37, pod bodem I. výroku upravil užívání domu č. p. 1369 v P., tak, že žalobkyně je oprávněna užívat samostatně tyto místnosti: „V prvním přízemním podlaží síň ve výměře 16,53 m², sklepy ve výměře 12,05 m², spíž o výměře 1,19 m², koupelnu ve výměře 2,38 m², WC ve výměře 0,90 m² a chodbu ke spíži, koupelnu a WC ve výměře 13,68 m². Ve druhém nadzemním podlaží tři pokoje ve výměře 20,25 m², 27 m² a 25,65 m², kuchyni ve výměře 9,45 m², chodbu u koupelny ve výměře 2,63 m², koupelnu s WC ve výměře 10,52 m² a pět balkonů ve výměře 7,80 m², 7,20 m², 4,20 m², 5,10 m² a 4,79 m². Ve třetím nadzemním podlaží depot ve výměře 8,25 m², půdní místnost ve výměře 15,48 m² a atelier ve výměře 29 m². Ve druhém nadzemním podlaží pak dále chodbu ke schodům do třetího nadzemního podlaží ve výměře 1,56 m² a prostor navazující na schody v hale ve výměře 1,32 m² a ve třetím nadzemním podlaží chodbu k atelieru ve výměře 2,61 m² a terasu ve výměře 82,26 m². Pod bodem II. výroku upravil užívání domu tak, že „žalovaní jsou oprávněni užívat samostatně tyto místnosti: v prvním přízemním podlaží kuchyň ve výměře 18,92 m², pokoj ve výměře 31,38 m², prádelnu ve výměře 14,30 m² a chodbu k prádelně ve výměře 5,34 m², v prvním nadzemním podlaží tři pokoje ve výměře 20,25 m², 38,16 m² a 31,87 m², kuchyni ve výměře 15,30 m², spíž ve výměře 1,92 m², chodbu ke spíži ve výměře 1,80 m², koupelnu s WC ve výměře 1,80 m², šatnu ve výměře 3,20 m², další WC o výměře 1,44 m², skleník o výměře 6,84 m² a výklenek ve výměře 4,20 m²“. Pod bodem III. výroku rozhodl, že „žalobkyně a žalovaní jsou oprávněni užívat společně tyto místnosti: V prvním přízemním podlaží garáž ve výměře 22,52 m², v prvním nadzemním podlaží vstupní chodbu ve výměře 1,95 m², chodbu ve výměře 5,40 m² a halu o výměře 22,2 m²“. Pod bodem IV. výroku žalobkyni uložil, aby vyklidila a vyklizené žalovaným předala místnosti uvedené pod bodem II. výroku, žalovaným uložil, aby vyklidili a vyklizené žalobkyni předali místnosti uvedené pod bodem I. výroku a žalobkyni a žalovaným uložil, aby stanovený výkon práva navzájem trpěli a zdrželi se jakéhokoliv jednání, kterým by zasahovali do práva druhého. Dále pod bodem V. výroku rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Městský soud v Praze jako soud odvolací k odvolání žalobkyně rozsudkem ze dne 19. září 2000, č. j. 35 Co 304/2000-50, rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že „se zamítá žaloba s návrhem na úpravu způsobu užívání domu č. p. 1369 v P.“. Dále rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně rozsudkem ze dne 27. listopadu 2002, č. j. 22 Cdo 1812/2001-79, pod bodem I. výroku zamítl dovolání proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. září 2000, č. j. 35 Co 304/2000-50, pokud jím byl změněn rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 7. března 2000, č. j. 13 C 127/99-37, tak, že jím byla zamítnuta žaloba v části, jíž se žalobkyně domáhala určení, které místnosti a prostory ve společném domě budou užívat účastníci. Pod bodem II. označený rozsudek odvolacího soudu, pokud jím byl změněn rozsudek soudu prvního stupně tak, že jím byla zamítnuta žaloba v části, jíž se žalobkyně domáhala, aby žalovaným bylo uloženo vyklidit určité místnosti ve společném domě, a ve výrocih o nákladech řízení, zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. K rozhodnutí pod bodem II. mimo jiné uvedl, že „jestliže žalobkyně jako většinová spoluvlastnice právně relevantně rozhodla o rozsahu užívání společného domu spoluvlastníky, pak za předpokladu, že

ostatní spoluvlastníci její rozhodnutí nerespektují, má právo na ochranu svého vlastnického práva ve smyslu § 126 odst. 1 ObčZ a je aktivně legitimována k podání žaloby na vyklizení (tj. na plnění) těch prostor, které jí podle vlastního rozhodnutí přísluší užívat“.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. května 2003, č. j. 16 Co 242/2003-88, odvolání žalobkyně do výroku rozsudku soudu prvního stupně, jímž bylo žalovaným uloženo vyklidit a vyklizené žalobkyni předat v 1. přízemním podlaží chodbu ke spíži, koupelně a WC o výměře 13,68 m², koupelnu o výměře 2,38 m² a WC o výměře 0,90 m² a ve 3. nadzemním podlaží půdní místnost o výměře 15,48 m², ateliér o výměře 29 m² a chodbu k ateliéru o výměře 2,61 m², odmítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Odvolací soud své rozhodnutí odůvodnil tím, že soud prvního stupně pod bodem IV. výroku rozsudku uložil žalovaným, aby vyklidili a vyklizené žalobkyni předali místnosti uvedené pod bodem I. tohoto rozsudku, mezi nimiž jsou uvedeny i místnosti, jejichž vyklizení se žalobkyně domáhá. Její žalobě tedy bylo vyhověno a proto nebyla subjektivně oprávněna podat odvolání.

Proti usnesení odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání z důvodů, že řízení je postiženo vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, a že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 241 odst. 3 písm. b), c) a d) OSŘ ve znění před novelou provedenou zákonem č. [30/2000 Sb.](#)]. Namítá, že napadené rozhodnutí je nepřesné a nesrozumitelné, neboť z něj nelze zjistit, z jakých zjištění a na podkladě jakých úvah odvolací soud dospěl k odmítnutí odvolání. Nesouhlasí ani s výrokem o náhradě nákladů řízení. Navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaní se ztotožnili s dovolacím návrhem žalobkyně. Poukázali však na to, že nepřesný a nesrozumitelný je již samotný rozsudek soudu prvního stupně, v němž jsou jednotlivá podlaží v předmětném domě označována jinak, než jak by správně měla být. V mezidobí půdní prostor a ateliér vyklidili, takže jim již není třeba ukládat povinnost k vyklizení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací podle bodu 17. hlavy první části dvanácté zákona č. [30/2000 Sb.](#) dovolání projednal a rozhodl o něm podle zákona č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. [30/2000 Sb.](#) (dále jen „OSŘ“).

Po zjištění, že dovolání proti usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou včas a že je přípustné, přezkoumal napadené usnesení podle § 242 odst. 1 a 3 OSŘ a dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Dovolatelka nenamítala, že v řízení došlo k vadám uvedeným v § 237 odst. 1 OSŘ, a ani z obsahu spisu jejich existence neplyne.

Odvolací soud postavil své rozhodnutí na zjištění, že žalobnímu návrhu na vyklizení určitých prostor bylo vyhověno. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí však není patrný podstatný údaj, ke kterým prostorám se žalobkyně domáhala, aby je žalovaní vyklidili, ani nakolik bylo tomuto návrhu vyhověno či nakolik byl překročen. Odvolací soud také ponechal bez povšimnutí, že žalobkyně podáním z 8. 11. 1999 upravila žalobní návrh a že o této změně soud prvního stupně rozhodoval. Rozhodnutí odvolacího soudu je tak ve vztahu k právnímu závěru, který tento soud učinil, nepřezkoumatelné, a to již proto, že z něho není jasné, čeho se žalobkyně stran svého nároku na vyklizení na žalovaných domáhala. Řízení je tak postiženo jinou vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [§ 241 odst. 3 písm. b) OSŘ].

Rozhodnutí odvolacího soudu je třeba přisvědčit, že právo podat odvolání přísluší jen tomu účastníkovi, jemuž byla rozhodnutím soudu způsobena újma na jeho právech. Tento závěr však dopadá na případy, kdy žalobnímu návrhu bylo zcela vyhověno, nikoli však na případy poněkud odchýlné, kdy byl žalobní návrh překročen. V publikaci Občanský soudní řád, Komentář, II. díl, Panorama Praha 1985, se na str. 23 uvádí názor, že účastníkovi přísluší podat odvolání „i v případech, bylo-li účastníkovi přisouzeno více než se domáhal, aniž šlo o případ, kde soud není vázán návrhem (§ 153 odst. 2 OSŘ)“. Dovolací soud nemá důvod s tímto názorem nesouhlasit, poněvadž nelze pominout zásadu, že soud kromě zákonem stanovených výjimek nesmí rozhodovat o něčem, co nebylo žalobou uplatněno.

Případem možného překročení návrhu je i rozhodování o úpravě užívání společné věci, kdy jde o konstitutivní rozhodnutí upravující vypořádání právních vztahů mezi podílovými spoluvlastníky. Takovým případem však již není rozhodování o povinnosti vyklidit určité prostory (rozhodnutí deklaratorní), které navazuje na úpravu užívání věci v podílovém spoluvlastnictví, jež ob stojí sama o sobě a nemusí být provázána rozhodováním o vyklizení, či o povinnosti zdržet se či strpět užívání části společné věci.

Soud prvního stupně usnesením ze 17. 11. 1999, č. j. 13 C 127/99-29, které nabylo právní moci 15. 12. 1999, připustil změnu žalobního petitu pokud jde o vyklizení tak, že „odpůrci jsou povinni ve třetím nadzemním podlaží domu č. p. 1369 v P., vyklidit a vyklizené navrhovatelce odevzdat do užívání atelier se vstupem do něho z chodby, přímo proti schodišti vedoucímu do třetího nadzemního podlaží a půdní prostor situovaný za atelierem se vstupem do něho z terasy“. Rozsudkem ze 7. 3. 2000 však soud prvního stupně žalovaným uložil, aby vyklidili a vyklizené žalobkyni předali místnosti uvedené pod bodem I. výroku tohoto rozsudku, kde vedle atelieru a půdního prostoru ve třetím nadzemním podlaží jsou uvedeny další prostory, to znamená, že žalovaným uložil vyklidit prostory, jejichž vyklizení se žalobkyně změněným návrhem nedomáhala, čímž překročil žalobní návrh. Právní názor odvolacího soudu, že žalobkyně nebyla subjektivně oprávněna podat odvolání, tak není správný.

Z uvedeného vyplývá, že odvolací soud věc neposoudil ani po právní stránce správně. Dovolacímu soudu proto nezbylo, než dovoláním napadené usnesení odvolacího soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 a 2 OSŘ).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)